

Tribuna lliure Álvaro Quintanilla
Director general de CDN (Competitive Design Network)

Disseny industrial 'low cost'

«Asseure's a veure-les venir» és un vell axioma de la cultura espanyola que en el sector del producte del segle XXI sol tenir conseqüències poc afortunades. El món es divideix entre els que treballen perquè les coses canviïn i els que canvien quan no queda altre remei.

La professió de dissenyador a Espanya té una pàtina d'activitat privilegiada, protagonista de moltes pàgines i tema de murmuració de periodistes que podrien fer-nos pensar en una salut i una força capaces de ser un motor de canvi en la nostra societat. La realitat és ben diferent. Generalment es fa «disseny *low cost*», amb els avantatges

i inconvenients que això comporta. Les lleis de l'oferta i la demanda ens han ensenyat que una realitat difícilment evitable és que on existeix excés d'oferta baixen els preus, i caldria afegir-hi: que la qualitat se'n ressent.

La fama de Barcelona com a ciutat de disseny ha estat molt útil perquè aquesta es converteixi en un lloc desitjat on venir a estudiar. Això, a més de permetre que la indústria més pròspera del món del disseny sigui la de l'educació, permet sobreviure a un important col·lectiu professional, sense garantir amb això la salut de la professió. L'aparició de nous centres ha estat paral·lela al tancament o a la reducció d'activitat de les companyies capaces de contractar serveis de disseny. Factors com la globalització, l'absorció d'empreses o el tancament per falta de competitivitat han reduït dràsticament el nombre de productes la responsabilitat i el desenvolupament dels quals recauen aquí.

LLUITA INSTITUCIONAL. En paral·lel, durant tots aquests anys, els organismes que treballen per millorar la situació de l'activitat de disseny continuen batallant en les mateixes guerres, assolixen resultats

més aviat sobris i alimenten una imatge distorsionada de la capacitat de generar una autèntica activitat professional o de crear

MENTRE EL FACTOR ECONÒMIC SIGUI BÀSIC A L'HORA DE CONTRACTAR, CONTINUAREM EN EL DISSENY 'LOW COST'

una presència sostinguda de l'activitat de disseny dins de la nostra societat.

A més de factors macroeconòmics, com la poca competitivitat de l'euro o el creixement imparable d'altres economies, existeix una sèrie de factors que han marcat la professió i que formen part d'aquest «asseure's a veure-les venir»: la inexistència d'un col·lectiu professional organitzat, la canibalització de l'activitat de disseny per altres professions, i especialment, per ens oficials o *o-ficials*; la falta de cultura sobre els valors que avui dia es demanen; la mala fama que molts professionals aporten al col·lectiu després del seu pas per les empreses; l'excés de personalisme dins d'una activitat per naturalesa col·lectiva...

La realitat és que, mentre els factors bàsics valorats a l'hora de contractar siguin els econòmics, continuarem immersos en el disseny *low cost*. I existeix un perill afegit, ja que treballar «sota mínims» genera desconeixement i falta de control. La inexistència d'estructura de gestió capaç d'identificar els costos reals de l'activitat professional duu a treballar per sota de costos, a costa de jornades interminables i de treballadors no remunerats en nom de «complementar el seu procés de formació». En altres sectors es denomina *dúmping* i no és ni tan sols legal.

VOLAR BAIX. En el nostre entorn continuarà existint espai per a moltes maneres d'afrontar el treball, però, d'igual manera que el col·lectiu ha de perseguir l'eradicació del treball per sota del cost, els empresaris han de ser conscients del que significa el disseny *low cost* i entendre que, igual que no estan disposats a volar baix segons en quines condicions o en quines singladures, per obtenir bons resultats en el món del disseny és necessària alguna cosa més que un cost baix o una firma, per més sonora que aquesta sigui. ■